

Datum

3 mei 2022

Onderwerp

VNG inbreng debat Circulaire economie 11 mei

Geachte woordvoerders milieu van de vaste Kamercommissie Infrastructuur en Waterstaat,

U debatteert op 11 mei 2022 over onderwerpen rondom het thema circulaire economie. Vanuit de VNG brengen wij graag de volgende punten onder uw aandacht.

Op de agenda van uw debat staan vooral vraagstukken op het gebied van afval. Uit het oog zijn de twee belangrijkste en fundamentele vragen:

1. hoe nemen we afscheid van de huidige, onhoudbare, lineaire economie en
2. hoe zorgen we ervoor dat deze op alle vlakken 'circulair' wordt ingericht?

In het coalitieakkoord staat dat er een ambitieus klimaatdoel komt voor de circulaire economie en het uitvoeringsprogramma. Het kabinet geeft bovendien aan dat de omschakeling naar een circulaire economie behoort tot de grote transities van de komende jaren, waarbij het overkoepelende doel is om in 2050 volledig circulair te zijn. De overheid neemt hier een voorbeeldrol in, waarbij het kabinet wil zorgen voor een betere aansluiting tussen klimaatbeleid en circulariteit. Hoewel gemeenten daar graag aan willen bijdragen, zou eerst helder moeten zijn op welke manier en met welke middelen zij dit moeten gaan doen.

Van lineair naar circulair

Voor het daadwerkelijk kunnen realiseren van een circulaire economie is in onze ogen een systeemverandering vereist, waar iedereen onderdeel van is en die in gezamenlijkheid wordt opgepakt. Hebben we die systeemverandering, wel scherp voor ogen?

We zien dat circulaire initiatieven nog te vaak in de 'leuke' hoek zitten en nog niet doorstromen naar het reguliere werk. We zijn ons allemaal aan het optimaliseren maar gaan de echte verandering nog uit de weg. Hiervoor is meer richting nodig én een duidelijk perspectief vanuit en voor het thema 'economie'.

In onze paper [Krachtig groen herstel van Nederland](#) doen we met IPO en UvW voorstellen voor het opstellen van regiodoelen voor circulaire economie, het analyseren van grondstoffenstromen, het wegnemen van praktische belemmeringen en het aanwenden van gezamenlijke inkoopkracht om innovaties aan te jagen.

Van afval naar grondstof

Gemeenten hebben de afgelopen jaren enorme stappen gezet om de hoeveelheid restafval te verminderen en afvalscheiding naar een hoger plan te tillen. Dit alles er zoveel mogelijk op gericht

om maximaal hergebruik en/of recycling van verschillende materiaalstromen mogelijk te kunnen maken.

Meer en meer constateren gemeenten echter dat een substantieel deel van de door hen ingezamelde afvalstromen ongeschikt is voor hergebruik of recycling, doordat er aan de 'voorkant' van de keten niet goed is nagedacht wat er na het gebruik mee moet gebeuren. Om de breed gedeelde 'circulaire ambitie' te kunnen realiseren is het daarom van belang dat er veel meer werk wordt gemaakt van verandering aan de zogenoemde 'voorkant van de keten'. Dit betekent dat producenten gestimuleerd moeten worden om al bij het ontwerp rekening te houden met hergebruik en te voorkomen dat het na de levensduur van het product tot (extra) kosten leidt in de afdankfase.

- We vragen u om bij de staatsecretaris aan te dringen om het ontwerp en de productie van consumptiegoederen en -verpakkingen in te richten dat hergebruik na de levensduur van het product mogelijk is en zijn waarde behoud.

Gemeenten hebben slechts een beperkte invloed op de omvang, kwaliteit en recycling van de ingezamelde afvalstromen. Een dekkende én uitgebreidere producentenverantwoordelijkheid voor alle consumptiegoederen en verpakkingen ziet de VNG als onontkoombaar instrument om uit de huidige situatie te komen. Bovendien kunnen hiermee de financiële prikkels in het systeem zodanig verschoven worden, dat producenten (meer) worden gestimuleerd effectieve maatregelen te treffen en de uiteindelijke rekening eerlijk wordt verdeeld.

- We vragen u om de uitbreiding van de producentenverantwoordelijkheid bij de staatsecretaris onder de aandacht te brengen.